

VECKOBLADET

2015:1

150116

41:a årgången

VÄLKOMNA TILL 41:A ÅRGÅNGEN

Dags igen att starta debatten! 2015 har på något sätt rivstartat trots att det tidigare utlovade extra valet försvann under mellandagarna. På sitt sätt känns det skönt för VB. Att hålla trycket uppe i en tredje valrörelse på mindre än ett år kändes tungt. Baksidan är naturligtvis nu att vi måste leva med en i många frågor borgerlig riksdag och inte minst ett (ny)fascistiskt parti på 13 % i densamma. Parantesen ovan beror på att red har så förtvivlat svårt att koppla ordet ny till sd.

Efter att i ett år skrutit med att VB 2014 gav ut sin 40:e årgång känns det lite mystiskt att konstatera att bladet nu framåt våren fyller 40! Men sådant är nu livet för den periodiskt utkommande tidskriften, vi får väl se vad det kan bli fråga om i presentväg vad det lider.
red

SYNDAFLODSPROMENAD

Söndagen den 18 januari

Vi samlas vid Källbybadets entré 14.00

Promenaden kommer att följa Höje å mellan järnvägsbron och Malmövägen.

Vi ska studera det vattenland som uppstått efter de senaste regnens översvämningar.

Orsakas översvämningarna av kalhyggena i parken, hårdgjorda ytor, vädret eller klimatet?

Vi går oavsett väderförhållanden. Det gör vi alltid. Ju värre de är desto intressantare blir vandrigen.

Men anpassa klädseln efter vädret!

Gunnar Stensson

HUR KLIMATSÄKRAR VI SKÅNE?

Lunds universitet har på uppdrag av [Klimatsamverkan Skåne](#) skrivit en rapport om hur vi ska klimatsäkra Skåne.

På Media Evolution Center den 26 januari kl 9-13 inleder Professor Markku Rummukainen med att presentera rapporten. Därefter kommer tre på varandra följande panelsamtal med fokus på styrning och vägledning, ekosystemtjänster och näringslivets påverkan och utmaningar. Anmäl dig till [camilla \[dot\] greiff \[at\] skane \[dot\] se](mailto:camilla.greiff@skane.se) senast den 15 januari.

Välkommen!

MUSIK I MÖRKA TIDER

Missade du Röda Kapellet's julkonsert den 12 december? Du får en chans till. Söndagen den 8 februari spelar orkestern åter upp det succéartade programmet.

Denna gång äger det rum på Moriskan i Folkets Park i Malmö kl 16.00. Dörrarna och baren öppnar 15.00.

Av publikens reaktioner att döma var det en spännande föreställning som knöt an till politiskt mörka företeelser både på trettioalet och idag. Kanske orkesterns bästa program hittills? För Lundabon är det en enkel logistisk affär. Pågatåget stannar vid Triangeln och sedan är det bara några få kvarter uppför Friisgatan till Folkets Park.

Bengt Hall

APOTEKET I KLOSTERGÅRDEN HAR GÅTT I KONKURS!

AV GUNNAR STENSSON

Marknaden bryr sig inte om de sjuka. Den bryr sig om de rika. På den avreglerade apoteksmarknaden koncentreras ägandet till de vinstmaximerande bolagen. Glesbygd och områden med lägre inkomster blir utan. Nu har apoteksdöden drabbat Klostergården. Det är mörkt i lokalen. Dörren är låst. För första gången på 50 år är vi utan apotek.

JAG ÄR CHARLIE AV GUNNAR STENSSON

Vi ser efter händelserna i Frankrike ett allmänt, känsloladdat och retoriskt högstämt försvar för yttrandefrihet i alla former. "Jag är Charlie" lyder dagens slogan.

Vem som helst har rätt att till exempel publicera en bild som på samma gång är antisemitisk och islamofobisk och visar en jude som kör en muslim i rullstol med kommentaren OBERÖRBARA - eller en annan bild som framställer Jesus som bög. Eller sjunga "Vi vill se knugens kuk!" som en punkgrupp från Höganäs gjorde på 70-talet.

Jag avskyr dina åsikter men är beredd att dö för din rätt att framföra dem, som Voltaire påstås ha sagt.

Att mörda dem som framför antisemitiska, islamofobiska och homofobiska åsikter är hur som helst oacceptabelt. Däremot kan de kanske bötfällas eller sättas i fängelse.

Nu är nog inte terror det största hotet mot yttrandefriheten. Den värsta inskränkningen är att yttrandefriheten är förbehållen dem som har pengar. Och makt.

För ett par veckor sedan ville borgarna tysta ett antal tidskrifter genom att ta bort tidskriftsstödet. En folkstorm stoppade dem.

Jan Samuelsson avslöjar i Sydsvenskan 10/11 under rubriken *"De pressas till tystnad"* att inskränkningar i yttrandefriheten är vardagligare, vanligare och mer accepterade i vårt demokratiska land än de flesta av oss föreställer sig.

De som är anställda på friskolan Framtids-kompassen i Vellinge tvingas att "under inga omständigheter röja någon information eller uppgift av något slag rörande arbetsgivaren och dennes verksamhet, idéer, interna förhållanden, affärshemligheter elever, vårdnadshavare och kollegor. Sekretessen gäller även efter anställningens upphörande".

Om någon lärare bryter mot förbudet riskerar han visserligen knappast att bli skjuten av friskoleföretagets administratör, men råkar kanske ut för andra repressalier. "Jag är magister Svensson" kan vi i så fall solidariskt säga och kanske göra en liten insamling.

Friskolekommittén arbetar på riksplanet för att friskolorna ska tvingas tillämpa den typ av yttrandefrihet som kallas meddelarfrihet. "Det är en grundbult för demokratin", försäkrar Gustav Schyllert, M, ordförande i Vellinge utbildningsnämnd.

Ödesdigrare exempel på kvävd yttrandefrihet är vanliga i det globala samhället. Den brittiska tidningen The Guardian tvingades av regeringen att slå sönder samtliga sina datorer för att förhindra publiceringen av Edward Snowdens avslöjanden av USA:s illegala massövervakning.

I söndags stod Storbritanniens premiärminister Cameron på Place de la Republique och påstod att han var Charlie.

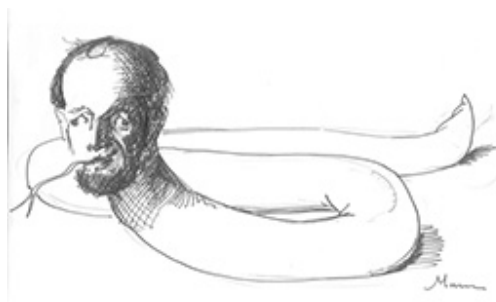
The Guardian hade dock förutsett det statliga våldet. Det fanns kopior av avslöjandena i New York Times datorer. Sanningen kom fram trots maktens försök att stoppa den.

Men Edward Snowden tvingades gå i landsflykt och lever i Ryssland under ständigt hot. "Jag är Edward Snowden" vore ett mer konstruktivt och kanske djärvare slagord.

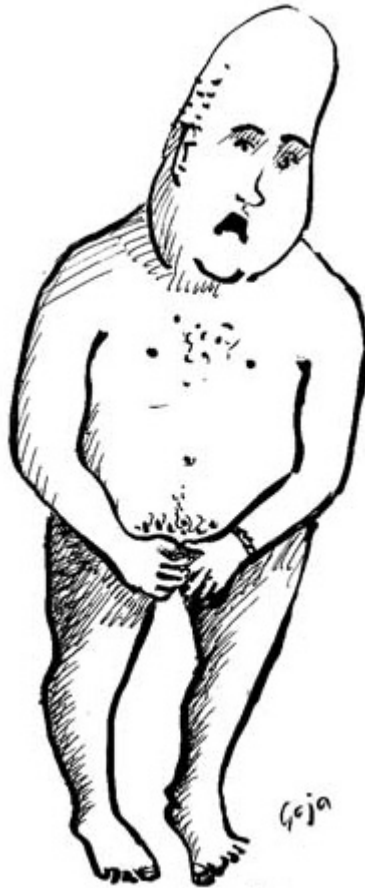
VI ÄR VB, MEN VI GILLAR CHARLIE! AV GÖRAN PERSSON

Jag är Charlie är slagordet för dagen. Mycket har sagts och skrivits om det fruktansvärda terroristattentatet och mordet i Paris bl a i detta nummer. VB är naturligtvis så upprörd man kan bli över ett sådant övergrepp i allmänhet och på en tidning i synnerhet.

Satirteckningen hade länge en given plats i VB och att den numera saknas beror enbart på att vi inte har någon driven tecknare bland de aktiva skribenterna. De vi haft genom åren, vars bilder ni kan se mycket mer av genom att klicka på länkarna ovan, var av en mer resonerande och mindre "vulgär" typ än den franska.

Mannes bild av en tidigare kommunstyrelseordförande

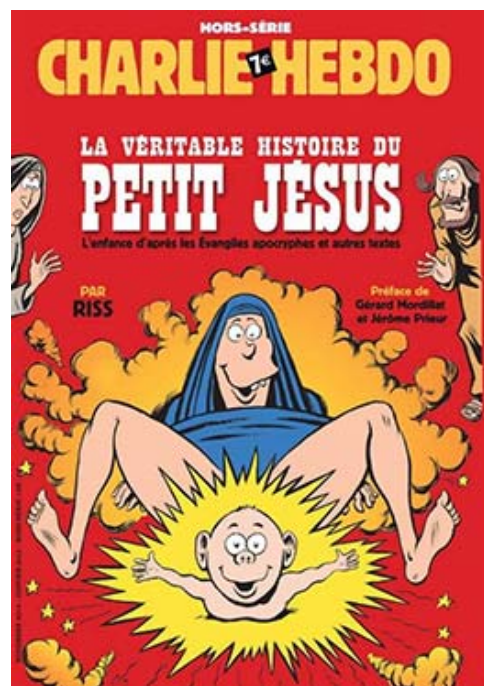

Gojas bild av en tidigare statsminister

Förklaringarna till detta "snällare uttrycktssätt" var nog till stor del kulturella, VB ville och vill gärna vara bitsk men det svenska temperamentet är olikt det franska på många sätt. Det är skälet till att det känns förmätet att som tidning uttala "Jag är Charlie".

Några bilder från Charlie Hebdo vill vi naturligtvis ha med i detta nummer, vi koncentrerar oss på deras satir mot vår egen sort dvs "vita kristna" men den tredje bilden var oemotståndlig för mig trots att den riktar sig åt ett annat håll.

*Jungfru Maria med särade ben
blev för mycket för kyrkan*

"Men vem vill ha engelsmännen i Europa", lyder det här inlägget i EU-debatten

"Bin Laden lever", lyder rubriken till bilden där terrorledaren görs om till Elvis

PEST ELLER KOLERA I UNIVERSITETSSTYRELSEN AV LUCIFER

Per Eriksson, avgående rektor för Lunds universitet, har suttit i sex framgångsrika år. Med meriter från Blekinge Tekniska högskola och Vinnova är han ett gott exempel på den typ av universitetsledare som det ska vara nu för tiden: skickliga strateger och pengaanskaffare med goda kontakter i Stockholm, närmast en sorts VD i kunskapsbranschen. En gång gällde att till de ledande positionerna vid universitetet valdes den främste av likar, vad man kan kalla en kollegial rekrytering. Det är slut med det, det handlar om att få fram managers som odlas fram på särskilda kurser och det handlar minst av allt om vetenskaplig skicklighet. Och eftersom vi här på VB gälltid vill värna om ursprung och geografisk bildning är det lika bra att meddela att Per Eriksson delar ursprungsort, Sölvesborg, med Mats Knutsson och Jimmie Åkesson.

Per Erikssons största framgångar är förstås lokaliseringen av två stora fysiklaboratorier, Maxlab och ESS, till Lund. Häftiga grejer som kan förvandla Lund, men som också kan bli svarta hål som suger upp alla pengar. Fysiker är sällan billiga i drift. Som ny rektor föreslås Torbjörn von Schantz, professor i zoologisk ekologi. Jag har inga särskilt varma känslor för honom. Som dekan ledde han nerläggningen av mitt ämne (datavetenskap) vid mat.nat fakultet åren innan det blev en våldsamt efterfrågad typen av utbildning. Men visst, det här med datorer är väl en övergående fluga och det blev ju mer pengar över till de andra ämnena vid fakulteten. Beslutet var populärt.

Så är det också dags för en förnyelse av universitetsstyrelsen. Moderatkvinnan och landshövdingen Margareta Pålsson har som ny ordförande föreslagit Jonas Hafström, juristutbildad i Lund, tidigare ordf. för LAOS, Lunds Akademiska Officerssällskap, reservkapten i armén. Hafström var under 1980-talet sakkunnig och utrikespolitisk rådgivare till Carl Bildt. Han sattes också in som styrelseledamot i Vostok Nafta i samband med Bildts ryska oljeaffärer, men tvangs avgå efter kritik från S. På senare har han varit Sveriges

ambassadör i Washington. Hafström är i högsta grad Carl Bildts man.

Men Per Eriksson som formellt inte är inblandad i tillsättandet av en ny styrelse har framlagt ett eget förslag. Med en lista på Vd:ar från det skånska näringslivet ville han realisera vad som närmast måste vara en dröm ifråga om närings- och industritillväxthet. Här är grabbarna från Peab och SEB, från Trelleborg, Sigma och Alfa Laval. Vi som i slutet av sextioalet målade upp hur kapitalet skulle ta över Lunds universitet skulle inte kunnat ha kommit på något tydligare.

Vad ska man säga? Tja, landshövding Pålsson säger att förre rektorn inte ska blanda sig i det här och det får hon väl tycka. Men vi andra?

Vill vi ha tio näringslivsdirektörer eller Car Bildts torped? Pest eller kolera? Tja, i det här fallet är väl pesten lite värre än koleran, men om det finns någon sorts studentinflytande kvar borde det väl protestera inför såna val. Och varför skulle inte V Lund kunna ta ett uttalande som avvisar bägge möjligheterna och kräver att universitetsstyrelsen och dess ledning får en folklig och demokratisk förankring. V Lund skulle väl någon gång bry sig om stadens största arbetsgivare och dess viktigaste ideologiproducent.

BRAVO MARGOT – ISRAEL TAPPAR ANSIKTET AV BERTIL EGERÖ

Så blev det riktigt tydligt: Israel ser numera Europa som sin största utmaning. Sverige har bidragit till att EU-länderna nu på allvar överväger en radikalare politik mot det militariserade Israel.

Så här sades det i Ekot på torsdagsmorgonen:

Avigdor Lieberman (Israels utrikesminister) har pekat ut Västeuropa som Israels stora utmaning - inte Iran eller palestinierna. I ett tal till Israels toppdiplomater för knappt två veckor sedan sa Lieberman till exempel att Sveriges och Irlands sätt att uppföra sig påminner om Europas eftergifter mot Nazityskland i München 1938, när Europa övergav Tjeckoslovakien. På samma sätt överges i dag Israel, det enda land i Mellanöstern som upprätthåller västerländska värderingar, enligt Lieberman.

Resonemanget är en logisk kullerbytta: medan Sverige tar ställning för den förtryckta parten menar tydligen den israeliska ledningen att vi ska göra eftergifter mot den regim som utövar fruktansvärd terror, ja fullskaligt krig, mot miljoner i Gaza-remsan, och som stadigt berövar allt fler palestinier på Västbanken deras fäderneärvda marker.

Det stora problemet är att Israel med sin totala hänsynslöshet mot palestinier och sina brott mot fundamentala demokratiska värden förstärker tendenserna till antisemitism runtom i världen. Därför är den internationella judiska gemenskapens ansvar stort: i allas intresse måste Israel pressas till att acceptera sin situation, erkänna palestiniernas historiska rättigheter och samverka till en fredlig lösning på konflikten.

Idag känns detta som en ouppnåelig dröm. För visst är det mer sannolikt att antisemitismen leder till ökande emigration till Israel och därmed en ännu hårdare politik mot resterna av Palestina? Därför är det mycket viktigt att vi stödjer den svenska politiken, förstärker BDS-kampanjen och på alla sätt visar vårt stöd för den palestinska saken.

PRESSMEDDELANDE

Med sorg, oro och ilska har vi tagit del av terrordåden i Paris. Massakern på tidningen Charlie Hebdo följdes av ett bestialiskt attentat mot en kosherbutik där minst fyra personer mördats i en antisemitisk attack.

Det är viktigt att poängtera att jihadisternas mördande inte har något att göra med islam och alla muslimska samfund i Sverige och Frankrike ser med avsky på de brott som gjorts i namn av deras religion.

Vi ser nu hur nationalistiska grupper över hela Europa går hand i hand med terrorgrupper i en gemensam attack mot öppenhet, mångfald och demokrati.

Vi i Judar för Israelisk-Palestinsk Fred (JIPF) ser med oro på utvecklingen som hotar judar och muslimer runt om i Europa. Vi kräver kraftinsatser från regeringen för att värna religionsfrihet och intensifiera arbetet mot främlingsfientlighet, antisemitism och islamofobi.

Olle Katz & Ilan Cohen, Talespersoner JIPF

VARFÖR EU MÅSTE ERKÄNNA PALESTINA AV GUNNAR OLOFSSON

135 stater har i dagsläget erkänt staten Palestina. Sju parlament inom EU röstade förra året för ett erkännande, och Sverige tog alltså steget fullt ut. Varför måste nu EU skynda vidare och gemensamt erkänna Palestina?

Förklaringen är det som händer på marken, i verklighetens Palestina. All mark som varje dag beslagtas av Israel för att bygga fler olagliga bosättningar och flytta in fler judiska kolonistörer och militärer på palestinsk mark. Nu uppgår de till 600.000. Om detta fortsätter är den palestinska staten snart bara en teoretisk konstruktion i cybervärlden.

Och våldet. Det dagliga trakasserandet av palestinier som tvingas vänta i timmar i olika militärposter på att få komma till sina arbetsplatser, skolor, sjukhus – eller bara besöka varandra. Arresteringarna, fängslandena och tortyren av de – även barn - som protesterar mot ockupationen. Dödsskjutningarna. De återkommande övergreppen mot Gaza, där det senaste krävde närmare 2.200 palestiniers, varav 519 barns, liv.

Återuppbygget av allt som förstörts i Gaza, som ännu inte påbörjats. Med nuvarande takt kommer det att ta 40 år. Blockaden som hindrar människor att röra sig, att ha kontakter med omvärlden - en explosiv situation som gynnar radikala grupper som inte längre tror på någon fred och rättvisa.

EU måste sätta ner foten, sluta upp att förhindra en fredlig icke-våldslösning av konflikten, erkänna Palestina och avsluta sina samarbetsavtal med Israel tills ockupationen upphört. Om inte är risken stor att situationen briserar i nya utbrott av våld och terror – något som i värsta fall också kan drabba oss själva här i väst.

SYNDAFLODEN AV GUNNAR STENSSON

I den stora dagvattenskulverten vid järnvägsbron över Höjeå å gungar och bubblar vattenmassorna, stönar och sörplar, medan smutsvattnet stötvis spys ut och blandar sig med kalla, snabba strömmen i ån.

Cement och stenar lossnar från plattformen vid kulverten och spolats ner i virvlarna. Den eroderas snabbt bort av vattenmassorna.

Från Flackarpsbron ser man vidsträckta vattenytor i öster och väster.

Bron söder om vattenverket är översvämmad. Ett träd ligger och skaver mot räcket.

Uteklassrummet vid ån ligger under vatten. Gungande träd sticker upp ur vattnet som mangrovedungar i tropikerna.

Källby ängar är översvämmade. Det har de varit i 40 dagar. Den som har långa stövlar kan vada i det strömmande vattnet som tynger och suger och drar. Källby ängar? Nej, Källby träsk.

Stora stenar i underlaget under mandéernas nybyggda dopplats eroderas bort.

Den snabba strömmen gräver i vattenverkets nybyggda vallar. Läns pumparna arbetar för fullt att hålla det borta från Lunds dricksvattensystem.

Mängder med sjöfåglar simmar på de översvämmade ängarna: bläsänder, svanar, storskarvar, viggas, gräsänder och enstaka gäss. Luften är full av måsar.

På norra stranden står de nybyggda tegelhusen tätt med Klostergårdens sjuvåningshus som mäktig bakgrund. All grönska och alla pilevallar är borta. Kranar och grävskopor rör sig bland de skräpiga högarna med byggnadsmaterial.

Vatten strömmar över den gamla bron där paviljongen en gång stod.

I Sankt Lars-parken öppnade sig plötsligt ett två meter djupt slukhål med vatten och gytta i en gräsmatta invid Höjeå å. Där hade någon kunnat sugas ner med hull och hår som i exotiska skräckfilmer.

Nu är hålet inhägnat och Höörs väg och vatten försöker med pumpar och grävskopor fylla igen det.

I backen ovanför vrålar motorsågarna och de hundraåriga träden faller ett efter ett. Jättelika skogsmaskiner med dånande motorer styckar dem och lägger dem i högar. Stora grävmaskiner bökar upp stubbarna med deras rotsystem.

Här ska allt kalhuggas och hårdgöras. PEAB ska bygga bostadsrätter för de rikaste.

Men en dag kommer Syndafloden att strömma över de nya parkeringsplatserna och källarutrymmena på sin väg ner mot ån.

På Sankt Lars väg flyter en jämn ström av bilar förbi. Bullret från HSB:s bygge överröstar motorbullret och dånnet från bilarnas dubbdäck. Det går inte att komma fram på vägen under bron. Den är översvämmad.

Trafikintensiteten ska öka. Nyligen beviljade Byggnadsnämnden Kunskapsskolan tillstånd att bygga en ny parkering.

Den avgående borgerliga majoriteten i Utbildningsnämnden gav några vinstdrivande förskoleföretag rätt att etablera sig i parken.

Barnen kommer att skjutas dit i bilar från Staffanstorp och Hjärup. De hamnar i en otrygg miljö med tät trafik, strömmande vattenmassor och lurande slukhål.

Syndaflo den är över oss. Jag ser fram emot dagar, månader och år då den stiger tills vattnet forsar genom dalen och drar med sig allt: hus, enstaka kvarstående träd, bilar, bussar och lastbilar, skolor, förskolor, dagis, företag och vägbanor.

Jag minns min gröna dal.

DET LÖNAR SIG ATT LEDA STORA BISTÅNDSORGANISATIONER

AV BERTIL EGERÖ

Det hände för inte så många år sedan. Jag minns ännu de starka känslor avslöjandet av Röda korsets vd som bedragare väckte, han som hölls bakom ryggen av ordföranden Bengt Westerberg. Båda uppbar mycket höga löner/arvoden för sin del i Röda korsets verksamhet. Sedan dess finner jag det svårt att ens trycka på knappen för Röda korset när jag stoppar mina tömda ölburkar i återvinningsmaskinen.

Någonstans måtte jag dock ha närt föreställningen att Röda korset skulle lägga om politik efter den stora skandalen. Det handlar ju om internationell solidaritet, och om hundratals volontärer runt om i landet som arbetar för att stötta organisationens verksamhet. Men för Röda korset tycks den hållningen tillhöra en svunnen tid.

TUFF, Tyresö ulands- och fredsförening, håller på de fina idealen med solidaritet. Föreningen sköts av volontärer som jobbar gratis, och utgifter för lokaler mm. betalas genom medlemsavgifter och bidrag. Vid sidan av samarbeten med fattiga i Indien och Kongo driver TUFF en lokalradio med avslöjande analyser och bevakning av händelser i omvärlden. Vi som inte bor i Stockholmstrakten och kan lyssna har i gengäld glädje av de nyhetsbrev den omutlige centralfiguren Åke Sandin lägger ihop.

I det senaste brevet ger han en eloge till Svenska Dagbladet och Aftonbladet, som kollat chefernas löner i de stora biståndsorganisationerna:

”Det är en imponerande lista på högavlönades årslöner. Några exempel:

- Cancerfonden 1 190 000 kr
- Världsnaturfonden i Sverige 1 128 000 kr
- Röda Korset 1 108 000 kr
- Hjärt och lungfonden 1 087 000 kr
- Barncancerfonden 1 060 000 kr
- UNICEF 1 039 000 kr
- Rädda Barnen 996 000 kr
- SOS Barnbyar 908 000 kr
- Sjärräddningssällskapet 865 434 kr
- Stockholms stadsmision 808 000 kr
- Radiohjälpen 780 000 kr.

På Läkarmissionen går 24 procent av intäkterna till kostnader för insamling och löner.

”Ingen av cheferna på Aftonbladets lista är dock i närheten av att tjäna lika mycket som Postkodlotteriets vd, som sagt att Postkodlotteriet inte jobbar med välörenhet utan med att

bedriva affärer.”

”Som kontrast”, säger Åke Sandin, ” kan nämnas att lokalföreningarna jobbar helt oavlönat. I Tyresö Ulands- och FredsFörening (TUFF) finns ingen avlönad, så varenda insamlad krona från Tuffs insamlingskonto, pg **79 36 36-2**, går oavkortad till ändamålen i Indien och andra länder.”

TUFFs berömda mangogram – stöd till odling av mangoträd i Indien – fungerar utmärkt som present och julklapp. Hemsidan har en enkel adress: <http://www.tuff.nu/>

GUD, GIV KOMMUNISMEN SEGER AV GUNNAR STENSSON

ur En arbetarkvinnas bön av Bert Brecht

Jonas Sjöstedt står just nu i riksdagens talarstol och talar med auktoritet och trovärdighet om Grekland, EU och vinster i välfärden. Han har makt att påverka politiken.

Tidigare var VPK/ V oftast exkluderat från regeringsmakten utom som stödparti till S, utan inflytande.

Mycket har hänt de senaste 50 åren. Det kan vara dags med en liten resumé av utvecklingen ur VPK/V Lunds perspektiv. En summarisk, godtycklig resumé. Avslöja felen och komplettera de många luckorna!

Alla människor ska väl ha det lika bra, och då ska ju inte somliga vara fattiga och andra rika, sa jag till min mor. Varför är folk så arga på kommunisterna?

Jag var nog tolv år. Min far var präst och såvitt jag förstod tyckte han samma sak. Jesus hade ju sagt åt den rike mannen att sälja allt han ägde och ge till de fattiga. Vad var det för fel med det?

Mamma svarade att det var svårt att genomföra och att man inte fick tvinga någon.

Vi diskuterade nog en stund fram och tillbaka. Det var strax efter andra världskrigets slut. De goda hade besegrat de onda nazisterna. Amerikanska soldater förbrödrades med ryska.

Jag var inte nöjd med mammas svar.

1940- och 50-talen gick och 60-talet började. Jag röstade socialdemokratiskt och såg att mycket blev bättre här hemma samtidigt som världen var full av ondska: krig, diktatur, rasförtryck, kolonialism, utsugning.

Och mycket av det onda utfördes av länder som ansågs goda: Frankrike, Storbritannien, USA. Som många andra prästbarn ansåg jag att en genomgripande samhällsomvandling i hela världen var nödvändig. Ett rättvist världssystem

C H Hermansson intresserade mig. ”Vänsterns väg”, utgiven 1966, presenterade en ny demokratisk eurokommunistisk politik. Hermansson försökte förverkliga den.

SKP blev VPK och de nya idéerna fastslogs i ett nytt partiprogram. Beroendet av Sovjetunionen minskade. När Brezjnevs krossade Pragvåren i augusti 1968 protesterade Hermansson i ett skarpt principiellt uttalande.

Valet 1968 blev en katastrof för VPK som räddades kvar i riksdagen tack vare det gamla tvåkammerssystemet. Men för många unga var Hermanssons ställningstagande avgörande. Själv röstade jag för första gången på VPK.

Elever och lärare på Framnäs folkhögskola i Norrbotten (inte alla) gav mig Marx Kapitalet som kommit i nyöversättning i födelsedagspresent. Jag röstade på VPK men var långt ifrån beredd att bli medlem i partiet.

Avkoloniseringen, den amerikanska medborgarrättskampen och atombomben var viktigare än sociala reformer i Sverige.

1954 drev Vietnam ut fransmännen ur Indokina. Slaget vid Dien Bien Phu påverkade min korta militära karriär när I ll en vårmorgon försattes i krigsberedskap inför en eventuell global kommunistisk offensiv.

Fransmännen drevs ut ur Indokina men fortsatte sitt smutsiga krig i Algeriet år efter år. Engelsmännen byggde koncentrationsläger i Kenya. I Sydafrika och Rhodesia fortsatte förtrycket. Belgien härjade i Kongo, Portugal i Angola, Mocambique och Guinea-Bissau. USA invaderade Kuba.

De ruttna europeiska kolonialmakterna hade inte kunnat stå emot Nazityskland men ägnade sig åt folkmord i sina kolonier. Den franska vänstern demonstrerade med Sartre i spetsen.

Den amerikanska medborgarrättskampens växande intensitet i slutet av 50-talet och början av 60-talet fångade världens engagemang och tycktes gå mot seger med de nya lagarna 1964.

Inget av detta kunde man egentligen påverka i Sverige. Man förblev en åskådare

Kampen mot en svensk atombomb däremot fördes på hemmaplan och kunde stödjas på olika sätt. Den var viktig ur ett historiskt och internationellt perspektiv.

Så utbröt USA:s krig i Vietnam. Kriget blev ett globalt fokus för många, kanske de flesta, av tidens konflikter. Vietnamrörelsen var internationell.

Skapa två, tre flera Vietnam, manade Che Guevara. Äntligen fick en hel generation utlopp för sitt uppdämda engagemang. USA-imperialismen var alla folks fiende. Vietnam var imperialismens svagaste länk. Krossa USA-imperialismen.

Enigheten blev kortvarig. Vietnam befann sig i skärningspunkten för motsättningarna mellan Kina, Sovjetunionen och USA, kom under pågående krig mot USA i konflikt med Kina, störtade Pol, Pot i Kambodja och invaderades av Kina, men slog tillbaka det kinesiska anfallet.

Maoisterna valde med Jan Myrdal i spetsen Kina – och Kambodja - i stället för Vietnam.

Jag flyttade till Lund 1969 och upplevde ur Vietnam-rörelsens perspektiv den tidens turbulenta vänster. Flammaniter, APK, VPK, SKP, KPMLr, trotskister, maoister, FiB-Kulturfront, Afrikagrupper, Chilekommitté. Det var studenternas vänster och AF var navet i Lund.

VPK-Lund växte snabbt under 1970-talet och var den i särklass inflytelserikaste och pålitligaste vänsterorganisationen.

Socialdemokratin var i början av 70-talet närmast fientlig mot FNL-grupperna. ABF vägrade att ta ansvar för våra studiecirklar som i stället hamnade hos Studieförbundet.

Som FNLare höll man sig utanför de politiska partierna för att kunna bygga en enhetsfront över partigränserna mot USA-imperialismen.

Efter Vietnams seger 1975 splittrades FNL-rörelsen mycket hastigt. Stora delar av dess materiella tillgångar överfördes av den i huvudsak Kinainspirerade ledningen till en solidaritetsrörelse för Kampuchea, men flertalet aktivister följde inte med. Efter avslöjandet av Pol Pots folkmord förlorade de ledande sin auktoritet.

VPK Lund skördade frukten av sitt tålmodiga solidaritetsarbete de gångna åren: jag och många andra strömmade in i den lokala partiorganisationen 1975 och 1976. Vi hade ju samarbetat med VPK:s aktivister i årtal. Många av oss blev engagerade i VPK Lunds

Internationella utskott som samverkade med de på den tiden talrika exilgrupperna och solidaritetsorganisationerna från Chile, Uruguay, Palestina, Nicaragua, Iran, Sydafrika med flera områden. Det fanns en värdegemenskap och en gemensam marxistisk begreppsapparat.

En del av oss kommit att omfatta traditionella kommunistiska teorier grundade på Lenins skrift "Imperialismen som kapitalismens högsta stadium". Andra var många främmande för den typ av partidisciplin som alltfjänt förekom i VPK.

Det bäddade för motsättningar. 1977 ingick jag i en styrelse som tog som sin huvuduppgift att definitivt bryta beroendet av Sovjetunionen genom att solidarisera sig med demokratiska protester i länder som Tjeckoslovakien (Charta 77) och Polen (Solidarnosc).

Inför kongressen 1978 ställde vi oss bakom ett Demokratiskt manifest som utgjorde en logisk fortsättning på den utveckling som inletts av CH Hermansson, men som avstannat under Lars Werner, som var angelägen att hålla samman partiet, som hotades av splittring när det sovjettroga APK bildades.

Till vår bestörtning gästades kongressen av en stor delegation från SUKP. Det Demokratiska manifestet bordlades till nästa kongress 1981 då det antogs i en form som vi uppfattade som urvattnad.

I Polen infördes militärdiktatur den 13 december under general Jaruzelski. Det ledde till att VPK Lund, en lokalförening, bröt förbindelserna med SUKP och satellitpartierna i Östeuropa.

Då hade jag redan i september samma år som representant för VPK besökt Eritreas befrielseströrelser. Eritrea var ockuperat av en Mengistus etiopiska militärdiktatur som stöddes militärt och ekonomiskt av Sovjetunionen.

Två befrielseströrelser konkurrerade om ledningen av befrielsekampen.

ELF, Eritrean Liberation Front, var den äldsta. Den upprätthöll förbindelser med Sovjetunionen och stöddes av VPK.

Den andra, EPLF, Eritrean Peoples Liberation Front, fann förbindelsen med Sovjetunionen orimlig i en situation då den etiopiska armén anföll Eritrea med sovjetiska stridsvagnar och mig-plan. Det var också min åsikt.

Men jag var gäst hos ELF eftersom det var den rörelse VPK hade relationer till. Redan när jag besökte Eritrea första gången 1981 hade EPLF i realiteten trängt tillbaka ELF.

Så småningom växte de svenska Eritrea-grupperna fram och fortsatte sin verksamhet i tjugofem år till början av 2000-talet. Huvuddelen av min och många andras energi ägnades åt Eritrea-solidariteten.

Under tiden ägnade sig VPK Lund åt konstruktiv kommunalpolitik. Några namn dyker spontant upp - det kunde ha varit flera och det kunde ha varit andra varit andra - Thomas Schlyter, Finn Hagberg, Kitten Anderberg, Ann Schlyter, Roland Andersson, Cecilia Wadenbäck, Gunnar Sandin, Saima Jönsson, Eva Wigforss, Sven-Bertil Persson, Kent Nilsson, Tarcisio Bommarco, Bodil Hansson, Kajsa Theander...

Olof Palme mördades. Den breda vänstern hade en engagerad och motsägelsefull relation till honom. Han hade skapat det demokratiska skolsystemet. Han demonstrerade med Nordvietnams ambassadör 1968. Han var ansvarig för IB och registreringen av FNLare och amerikanska desertörer. Han fifflade igenom linjen Avveckling med förnuft i kärnkraftsfrågan. Nu var han död. Mördad.

VPK Lund var Skånedistriktets ledande organisation. Vi valde vem som skulle bli Skånes riksdagsledamot. Under 80-talet valde vi Rolf Nilsson.

1989 övertalade Rolf mig att ta mitt första kommunalpolitiska uppdrag som representant för

VPK i Utbildningsnämnden.

Vad har vi för skolpolitik? frågade jag. Det finns ingen, sa Rolf. Gör som du vill.

Under Carl Bildt kollapsade Sverige. Jag minns en regnig novemberdag i en laborationssal i Heleneholmsgymnasiet när vi via en radioutsändning fick veta att från och med nu gällde en ränta på 500 %. Ingvar Carlsson tog över. Han - och senare Göran Persson -styrde med stöd av Gudrun Schyman Sverige ur krisen.

När Berlinmuren föll och Sovjetunionen bröt samman såg många i VPK Lund det som en kommunismens seger över stalinismen. Äntligen – efter tio års kamp - gällde grundsatserna i det Demokratiska manifestet. Marschen mot en demokratisk socialism som CH Hermansson inlett hade slutat i seger – en seger nästan utan blodsutgjutelse.

Forts följer, förhoppningsvis i nästa nummer av VB